

**Predikan i Abra. Sönd e Alla helgons dag
den 4 november 2007.
Vårt evighetshopp. Joh 6:37-40.**

*Det är något med döden som
inte är helt övertygande.*

Så skriver poeten Anna Greta Wide. En annan poet är Tomas Tranströmer. I diktsamlingen *Den stora gåtan*, som jag tror är hans senaste, i dikten *Snö faller* skriver han:

*Begravningarna kommer
tätare och tätare
som vägskyltarna
när man närmar sig en stad.*

*Tusentals människor blickar
i de långa skuggornas land.*

*En bro bygger sig
långsamt
rakt ut i rymden.*

Det finns en öppning, en glänta i skogen när vi talar om döden och hoppet samtidigt. Det vi med säkerhet vet om döden handlar om kropp och om samhörighet med jorden. Men det där som handlar om själen och om andliga kroppar, det som kommer sen – om det vet vi mycket litet.

Då handlar det om aningar, då handlar det om hopp. Då handlar det om barnets självklara fråga: Var är han nu? Var är hon nu?

Vi fick lyssna till Paulus långa avsnitt om uppståndelsen, som börjar: *Nu undrar någon: 'Hur uppstår de döda? Hurdan kropp har de när de kommer?'* (1 Kor 15:35) Nu undrar någon... Det var väl ändå en underdrift av Paulus. De flesta religioner och livsåskådningar har frågor och ibland svar om hur det blir sen. Men inget svar kan vara mer än ett hopp och en aning. Inte ens Jesus, som smakade döden och sedan uppstod, berättar något om det som kom bortom dödsögonblicket, de där dagarna före uppståndelsen.

Jesus verkar vara mer i nuet när han möter kvinnorna och lärjungarna efter sin uppståndelse. *Var inte rädda, säger han. Gå ut och gör alla folk till lärjungar.*

Och han ställer frågor: *Vad är det ni talar om? Vad har hänt?*

Dessutom är han inte så andlig att han inte kan röras vid. Han säger: *Se på mina händer och mina fötter, det är jag och ingen annan. Känn på mig och se på mig, en ande har inte kött och ben, och det kan ni se att jag har. Finns det något att äta här?*

Men något om hur det var i dödens land berättar han inte. Jesus är i nuet – på väg mot något större. Men det är nuet som ska levas. Det eviga livet börjar redan här och nu – före uppståndelsen. Eller med Tranströmers ord: En linje en sträckning, en bro som långsamt bygger sig rakt ut i rymden...

Även om evigheten börjar här och nu så kan vi inte undvika frågan om döden och dess sedan. Hade vi fakta om det som kommer efter så hade det kanske varit enklare. Men hade våra liv här och nu varit rikare? Jag är inte säker på det.

Job, i dagens gammaltestamentliga text, är bekymrad och uppgiven. Allt har tagits ifrån honom: rikedom, familjen, hälsan. Nu ser han döden framför sig:
Min livskraft är bruten, mina dagar är till ända, graven väntar mig. ... Vad har jag då för hopp, vem kan skönja någon lycka för mig? Går hopp och lycka med mig till dödsriket, skall de följa mig ner i mullen? Job 17:1, 15-16

Vännerna är på det klara med att han måste ha gjort något orättfärdigt men Job är säker. Han har inte gjort något fel. Hans olycka har kommit ändå. Job ger ord för den uppgivenhet vi kan känna inför orättvisor och inför döden, nästan cynism. Det är ingen idé. Med döden är allt slut. Blev det inte mer än så här? Sen finns det andra, som inte tänker bortom. Det är nog med det som blev mellan

födelse och död. Det är som om det kan ligga en tröst i att allt är färdigt när kroppen dör och man får återgå till jorden.

Men våra stora trosbekännelser envisas med att påminna om det som är bortom. I den apostoliska trosbekännelsen säger vi: *vi tror på ... kroppens uppståndelse och det eviga livet*. Den nicenska formuleras så här: *Vi väntar på de dödas uppståndelse och den kommande världens liv*. Om detta kommande kan vi inte veta säkert. Vi kan bara hoppas.

Johannestexten är inte särskilt upptagen med det som finns bortom. Kanske ett lite märkligt textval med relation till dagens tema. Kap 6 i Johannes evangelium handlar om bröd. Det börjar med ett brödunder där massor blir mättade av nästan inget. Det fortsätter med en märklig förflyttning – Jesus går på vattnet. Johannes säger att det är tecken som ska få människor att förstå att Jesus är sänd av Gud. Men många som fått dessa tecken är inte nöjda. De vill ha mer, fler häftiga upplevelser. De vill ha säkra bevis. Men Jesus möter inte deras önskemål – istället börjar han tala om sig själv som livets bröd och resonerar på ett som provocerar en del. Han gör anspråk på att vara så nära Gud att några lämnar och går. De som stannar kvar, de som ser och tror, ska uppstå. Nog handlar det om bortom döden – men mest tror jag att evangelietexten vill få dem som lyssnar att ta

ställning och sätta sin tilltro till Jesus och se djupet av hans närhet till Gud själv.

Men något är det bortom tiden. Något är det bortom rum och död. Igår, vid Ijuständningen för dem som dött under året, så läste vi bl a ur Romarbrevet – om hur inget kan skilja från Guds kärlek, varken död eller liv, varken änglar eller andemakter ... eller något annat i skapelsen. (Rom 8:38-39)

Vi har lyssnat till Paulus resonemang om kroppen som ett frö. Han är ofta rakt på sak och konstaterar krasst att fröet måste dö och sedan ner i jorden för att det skall få liv igen. Och så är det ju. Ett ensamt korn, utan mylla, utan något att få fäste i, är dött, så länge som det är ensamt. Men omgivet av myllan kan dess möjligheter börja gro.

I detta bortom, som vi inte vet något om, men som fröet kan hjälpa oss att ana, ser Paulus en växt och ett liv. Och dessutom ett igenkännande, en tydlig identitet: *varje frö får sin egen gestalt! Allt har sin glans.*

Paulus är inte överandlig. Kroppen och det fysiska först, som förutsättning för anden och det andliga. Och detta växande, med tydlig identitet är något härligt: *det som blir sått föraktat uppstår i härlighet. Det som blir sått svagt uppstår fullt av kraft.* Dessutom är dödens krafter tillintetgjorda. Det som river ner och förstör har antingen

ingen plats i evigheten – eller så är också det förvandlat till något uppfyllt av Guds kärlek.

Så detta bortom död och tid och rum är något som väcker glädje och förväntan, som att längta bort till en härlig semester eller till ett barndomsland med bara soliga somrar, eller som att längta hem, till ursprung och kärlek och vila och omsorg.

När jag tänker närmare efter så är jag tacksam att Jesus inte gav oss några färdiga bilder av himlen, eller evigheten, eller hur vi nu vill uttrycka detta evighetshopp. Så begränsande det skulle vara. Nu kan vi i mörka Norden få drömma om ljusa, varma sommardagar, ängar och blommor. Och den som lever där solen och ljuset kanske mest är något hotfullt kan få drömma om träd som ger skugga och härliga regnvädersdagar. Den som hotas av vatten får drömma om en torrlagd strand och den som saknar vatten får se fram emot källor som flödar fram. Den som räds naturens vildvuxenhet och vargars och björnars härjningar, får drömma om staden, som i Uppenbarelseboken, och om gator av guld och livets flod och livets träd.

Eller kanske drömma med Tomas Tranströmer:

*Se hur jag sitter
som en uppdragen eka.
Här är jag lycklig.*

Men – det är nuet vi har. Det är här vi är kallade att leva. Från evighetshoppet kan vi hämta styrkan att kämpa för rättvisan, för kärleken och för att det föraktade ska respekteras. Vi får hoppas att det som nu verkar oförenligt, som varg och lamm, lejon och kalv, fiender och ovänner, får mötas och vandra sida vid sida. Med ett evighetshopp får vi som Paulus ana att även om det fysiska här och nu kommer först, så finns något mer, där vår identitet blir ännu tydligare, där vi får vänta igenkänning och växande liv.

Men så länge vi finns inom tidens och rummets ramar är detta ett hopp som vi inte förfogar över. Låt det istället göra oss ödmjuka och nyfikna på Guds närvaro här och nu och med hoppets envishet sätta vår tillit till Jesus själv, Guds ansikte i världen, som inte vill att någon ska gå förlorad. *Vänta aldrig till morgondagen med att börja bli helig*, har någon sagt. I början av gudstjänsten sjöng vi *Skynda dig älskade, skynda att älska*. Kan det vara så att det är en uppmaning att ta på allvar – särskilt om evigheten börjar redan här och nu! Men den kärleken och den heligheten börjar inte i någon kärleksprestation från vår sida utan i Guds egen kärlek till oss.

Vi ber – med ord av Tomas Boström:

*Innan verkligheten vaknat har du vakat över mig.
Innan första andetaget har jag andats djupt i dig.
Innan, innan, innanför bor du i mitt hjärta.*

*Innan någon visste om mig har du kallat mig vid namn.
Innan stormarna bedarrat har jag vilat i din famn.
Innan, innan, innanför bor du i mitt hjärta.*

*Innan livet ens har börjat har du burit det till slut.
Innan döden slutit in mig har du öppnat vägen ut.
Innan, innan, innanför bor du i mitt hjärta.*

Amen

Församlingssång 833 *Herre, till dig får jag komma.*